

Asia: VN/18255/2021

Julkisyhteisön vahingonkorvausvastuuta koskevan lainsäädännön uudistamista koskeva työryhmämietintö

Ehdotusta koskevat yleiset huomiot

Voitte tähän lausua yleisesti ehdotettujen säännösten sisällöstä.

Henkilövahinkoasiain neuvottelukunnan näkemyksen mukaan työryhmämietinnössä lainsäädännön uudistamistarvetta on seikkaperäisesti ja huolellisesti selvitetty. Työryhmämietintö toimii hyvänä pohjana jatkovalmistelulle.

Neuvottelukunnalla on mietinnöstä ainoastaan muutamia yleisluonteisia kommentteja.

Vahingonkorvauslakiin ehdotetaan otettavaksi säännös ihmis- ja perusoikeuksien loukkauksella aiheutetun vahingon korvaamisesta (3:7§). Vaikka kysymyksessä oleva velvollisuus perustuukin jo Suomea velvoittaviin ihmisoikeussopimuksiin, ja vaikka korvausvelvollisuus on kansallisessa oikeuskäytännössä myös vahvistettu, pitää neuvottelukunta perusteltuna säätää tästä ehdotetusti myös laissa.

Mietinnössä viitataan korvauslajien osalta Vahingonkorvauslain 5 lukuun ja todetaan korvausperusteiden osalta, että korvaus määrättäisiin soveltamalla kansallista korvaustasoa vastaavalla tavalla kuin muissakin vahingonkorvauslain nojalla ratkaistavissa asioissa. Kärsimyskorvausta määrättäessä huomioon voidaan ottaa myös henkilövahinkoasiain neuvottelukunnan suositukset. Ehdotus ei ole ristiriidassa sen kanssa, mistä ja millä perusteilla henkilövahingon korvauksia tai kärsimyskorvauksia tällä hetkellä maksetaan.

Vastaavasti mietinnössä laajennetaan vapaudenmenetyksestä ja muista pakkotoimista koskevien korvattavien vahinkojen piiriä vastaamaan pitkälti vahingonkorvauslakia. Henkilö- ja esinevahinkojen osalta todetaankin korvattavuuden vastaavan vahingonkorvauslaissa säädettyä. Oikeus kärsimyskorvaukseen erotettaisiin vahingonkorvauslaissa säädetyistä edellytyksistä, mutta

mietinnön mukaan korvauksen suuruutta harkittaessa voitaisiin kuitenkin huomioida jo olemassa oleva kärsimyskorvauksia koskeva oikeuskäytäntö ja neuvottelukunnan suositukset. Myös tältä osin kärsimyskorvauksen tuomitseminen perustuisi objektiivisesti arvioitaviin seikkoihin, mikä vastaa tämänhetkistä käytäntöä.

Edellä mainitut ehdotukset yhdenmukaistavat aineettoman vahingon korvaamista, mitä neuvottelukunta pitää kannatettavana.

Oikeuskäytännössä tuomittavat korvaukset tulevat huomioiduksi myös aikanaan henkilövahinkoasian neuvottelukunnan suosituksissa. Huomioiden kuitenkin korvausten toissijaisuus, kestänee korvauskäytännön muodostumisessa ainakin joitakin vuosia.

Yleisenä huomiona neuvottelukunta kiinnittää huomiota lisäksi mietinnössä (s. 14) viitattavaan vuoden 2020 työryhmän mietintöön (Mietintöjä ja lausuntoja 2020:3), johon sisältyi luonnos hallituksen esitykseksi kuluttajan- ja asiakkaansuojaa henkilöön kohdistuvissa palveluissa koskevaksi lainsäädännöksi. Niin sanotun asiakkaansuojalakehdotuksen korvaussäännöt koskivat niitä palveluja, joita järjestämisvastuussa olevat julkisyhteisöt tuottavat itse tai hankkivat muualta ostopalvelusopimusta käyttäen ja jotka koskevat ennen kaikkea mm. terveys- ja sosiaalipalveluja. Työryhmä ei ehdota muutoksia vahingonkorvauslakiin tältä osin, mistä neuvottelukunta on samaa mieltä. Mikäli muussa yhteydessä asiakkaansuojalakea kuitenkin ehdotettaisiin säädettäväksi, tulisi sen suhde potilasvakuutuslakiin selvittää. Terveystuollossa sattuvat henkilövahingot tulevat laajasti korvattavaksi jo potilasvakuutuslain perusteella.

Ehdotuksen vaikutukset

Voitte tähän lausua yleisesti ehdotettujen säännösten vaikutuksista, niiden merkittävydestä ja mahdollisista haitallisten vaikutusten lieventämismahdollisuuksista. Erityisesti teitä pyydetään lausumaan niistä mahdollisista vaikutuksista, joita ei ole esityksessä otettu huomioon.

-

Vahingonkorvauslain muutosehdotukset

Voitte tähän kirjoittaa yleiset huomionne vahingonkorvauslakiin ehdotetuista muutoksista.

-

Julkisyhteisön julkisen vallan käytöllä aiheuttaman vahingon korvaaminen (1. lakiehdotuksen 3 luvun 2 §:n 1 momentti)

-

Muun yhteisön julkisen vallan käytöllä aiheuttaman vahingon korvaaminen (1. lakiehdotuksen 3 luvun 2 §:n 2 momentti)

-

Muutoksenhakua koskevan vaatimuksen lieventäminen (1. lakiehdotuksen 3 luvun 4 §)

-

Kannekiellon kumoaminen (voimassa olevan lain 3 luvun 5 §)

-

Viranomaisen virheellisestä informaatiosta aiheutuneen puhtaan varallisuusvahingon korvaaminen (1. lakiehdotuksen 3 luvun 3 §)

-

Perusoikeuksien ja ihmisoikeuksien loukkauksen hyvittäminen (1. lakiehdotuksen 3 luvun 7 §)

-

Vahingonkorvauslain 4 luvun 2 §:ää ja 7 luvun 1 §:ää koskevat muutosehdotukset.

-

Laki vapaudenmenetyksistä ja muista pakkotoimista suoritettavista korvauksista

Voitte tähän kirjoittaa yleiset huomionne ehdotetusta laista.

-

Voitte tähän kirjoittaa pykäläkohtaiset huomionne.

-

Laki pakkokeinolain muuttamisesta

Voitte tähän kirjoittaa huomionne ehdotetusta laista.

-

Laki valtion vahingonkorvaustoiminnasta annetun lain muuttamisesta

Voitte tähän kirjoittaa huomionne ehdotetusta laista.

-

Laki poliisilain muuttamisesta

Voitte tähän kirjoittaa yleiset huomionne ehdotetusta laista.

-

Voitte tähän kirjoittaa pykäläkohtaiset huomionne.

-

Laki rajavartiolain muuttamisesta

Voitte tähän kirjoittaa huomionne ehdotetusta laista.

-

Laki poliisin säilyttämien henkilöiden kohtelusta annetun lain muuttamisesta

Voitte tähän kirjoittaa huomionne ehdotetusta laista.

-

Laki Puolustusvoimien virka-avusta poliisille annetun lain 16 §:n muuttamisesta

Voitte tähän kirjoittaa huomionne ehdotetusta laista.

-

Konttinen-Di Nardo Essi
Henkilövahinkoasiain neuvottelukunta